

การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ

The use of Graphic Organizer in addition to A Discovery Method of instruction for developing Local Non Fictional writing competence.

วนิดา ทศภูมิ,¹ ธัญญา สังขพันธ์,² วีณา วีสเพ็ญ³

Wanida Tussaphume,¹ Thanya Sungkhapuntanon,² Weenah Weesaphen³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ภาษาไทยด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ

ผลการศึกษาพบว่าแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบมีประสิทธิภาพ 87.47/76.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ภาษาไทยด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นมีค่าเท่ากับ 0.5343 หมายความว่าผู้เรียนมีพัฒนาการและความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 53.43 นักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้, แผนภูมิความคิด, การสอนแบบค้นพบ

¹ นักศึกษาปริญญาโท, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ รองศาสตราจารย์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master' Degree Student, Major of Thai, Faculty of Social Science and Humanities, Mahasarakham University.

² Assistant Professor, Faculty of Social Science and Humanities, Mahasarakham University.

³ Associate Professor, Faculty of Social Science and Humanities, Mahasarakham University.

Abstract

This study aimed to develop lesson plans of graphic organizers in a discovering method of instructions to enhance local non-fictional writing competence according to the Effectiveness Index and the criteria 75/75. Finding the Effectiveness Index of Thai Language lesson plans local non-fictional writing by using graphic organizer in addition to discovering methods of instruction and compare Matthayomsuksa 4 students' competence on local non-fictional writing before and after instructed by A graphic organizer in addition to discover method instructions.

The results show that lesson plans on graphic organizer in addition to discover method instructions to develop local non-fictional writing competence has the effectiveness at 87.47/ 76.75 level which is higher than the determined index. The effectiveness index of lesson plans is at 0.5343 level which indicates development and progress of students' competence at 53.43 percentages, in local non-fictional writing is at an outstanding level. Students' post-test scores are significantly higher than pre-test scores at .01 level.

Keywords : Lesson plans, Graphic organizer, Discover method instruction

บทนำ

การเขียนเป็นการสื่อสารด้วยตัวอักษร เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสารและจินตนาการจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน ดังนั้นทักษะการเขียนนับเป็นทักษะที่เป็นทั้งศิลป์และศาสตร์ กล่าวคือการเขียนต้องใช้ภาษาที่งดงาม ประณีต สามารถสื่อได้ทั้งอารมณ์ ความรู้ ความคิด จึงต้องใช้ศิลปะในการเขียน ส่วนที่กล่าวว่าเป็นศาสตร์เพราะการเขียนทุกชนิดต้องประกอบด้วยความรู้ หลักการและวิธีการ (มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2540 : 169) เพื่อให้การสื่อสารด้วยการเขียนมีประสิทธิภาพจึงต้องมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

สาระการเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ เขียนย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบ

ต่างๆ เขียนรายงานสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ตัวชี้วัดที่ 4 ผู้เรียนสามารถผลิตงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่างๆ เช่น สารคดี และบันเทิงคดี โดยสามารถเขียนบันทึกความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมทั้งสามารถประเมินงานเขียนของผู้อื่นแล้วนำมาพัฒนางานเขียนของตนเองได้ อาทิ การประเมินแนวคิดของผู้เขียน การใช้ถ้อยคำ การเรียบเรียงสำนวนโวหาร กลวิธีในการเขียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2552 : 23-33)

จากตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางของการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้างต้น เมื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) ได้วิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยขึ้น โดยได้ทดลองใช้ในปีการศึกษา 2553 แล้วนั้น จากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 2 (พ.ศ. 2549-2553) โดยสำนักงาน

รับรองมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ประเมินด้านผู้เรียนในมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจรณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สรุปความคิดอย่างเป็นระบบ และมีการคิดแบบองค์รวม ปรากฏผลสำเร็จของผู้เรียนเฉลี่ยร้อยละ 88.57 ระดับคุณภาพ ดี และเสนอแนะให้โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) พัฒนาระบบการคิดของผู้เรียนให้คิดอย่างเป็นระบบ และแบบองค์รวม โดยการสอดแทรกให้อยู่ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และบูรณาการกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ชมรม ชุมนุม การแข่งขันทักษะทางวิชาการ การแสดงผลงานทางวิชาการของผู้เรียน โดยเน้นให้ผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสได้ร่วมกิจกรรม เป็นต้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2552 : 2-14) และจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2553 ในสาระการเขียน ประเภทการเขียนสารคดี ผลปรากฏว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 3

จากที่กล่าวมาข้างต้นถึงแม้ผู้เรียนจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงถึง 88.57 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระการเขียนสารคดีอยู่ในระดับ 3 แต่ด้านทักษะการเขียนยังต้องมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา และผลจากการปฏิบัติยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ทั้งนี้เพราะผู้เรียนขาดประสบการณ์ในเรื่องที่จะนำมาเขียน ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวออกมาได้ ผู้วิจัยเห็นว่าหากให้ผู้เรียนนำเรื่องราวที่ตนมีประสบการณ์ตรง และเป็นเรื่องที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเองมาเขียนสารคดีจะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ วินัยดำสุวรรณ (2548 : 12) ที่กล่าวไว้ว่า การเขียนที่ดีต้องอาศัยการฝึกฝนประสบการณ์ประกอบกับต้อง

มีข้อมูลเรื่องที่จะเขียนและความรู้เป็นทุนเดิมสะสมมาก่อน ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะการเขียนสารคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงควรเริ่มต้นเขียนจากเรื่องใกล้ตัวก่อน

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีแนวคิดว่า หากให้ผู้เรียนได้นำความรู้จากประสบการณ์ตรงในท้องถิ่นของผู้เรียนมาเรียบเรียงเขียนเป็นสารคดีท้องถิ่นเพื่อบอกเล่าเรื่องราว จะช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะประสบการณ์ตรงที่ได้รับมาจะทำให้ข้อมูลน่าเชื่อถือ มีความสมจริง และทำให้ผู้เรียนมีจินตนาการที่ดีช่วยเพิ่มอรรถรสให้กับผู้อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของอรุณี วิริยะจิตรา (2532 : 81) ที่ว่า หากโรงเรียนมีกระบวนการเรียนการสอนที่จัดกิจกรรมโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ และประสบการณ์ที่มีอยู่ กิจกรรมที่ดีควรให้ผู้เรียนได้ใช้ทั้งความรู้ ในภาษา ประสบการณ์ ความรู้ในสาขาวิชา ขนบธรรมเนียมประเพณี ฯลฯ มาช่วยในการตีความเพื่อจะได้สามารถสื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งได้ กิจกรรมเช่นนี้จะช่วยเชื่อมการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับโลกภายนอก ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของกิจกรรมและทำให้มีแรงจูงใจในการสื่อสารมากขึ้น

กิจกรรมดังกล่าวตรงกับวิธีสอนแบบแบบค้นพบ (Discovery) ซึ่งผู้เรียนจะค้นหาคำตอบหรือความรู้ด้วยตนเอง ดังที่บุญชม ศรีสะอาด (2541 : 65-66) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คำว่าค้นพบความรู้ไม่ได้หมายถึงว่าผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบความรู้หรือคำตอบนั้นเป็นคนแรก สิ่งที่ค้นพบนั้นจะมีผู้ค้นพบมาก่อนแล้วและผู้เรียนก็ค้นพบความรู้หรือคำตอบนั้นด้วยตนเอง ไม่ใช่ทราบจากการบอกเล่าของคนอื่น หรือจากการอ่านคำตอบที่มีผู้เขียนไว้ในการใช้วิธีสอนแบบนี้ผู้สอนจะสร้างสถานการณ์ในรูปแบบที่ผู้เรียนจะเผชิญกับปัญหา ผู้เรียนจะแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลและปฏิบัติในลักษณะตรงกับธรรมชาติของวิชาและปัญหานั้น

ความรู้ที่เกิดจากการค้นพบจะนำมาใช้ในการเขียนสารคดีท้องถิ่นได้ก็ต่อเมื่อมีการตกผลึกทางความคิดและสามารถคิดวิเคราะห์ความรู้ที่ได้รับมา ดังที่ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551 : 2-3) กล่าวไว้ว่า การคิดเป็นกระบวนการทำงานของสมองที่เป็นไปตามธรรมชาติของมนุษย์ อันเป็นผลมาจากประสบการณ์เดิม สิ่งเร้า และสภาพแวดล้อมที่เข้ามากระทบ ส่งผลให้เกิดความคิดในการแก้ไข ปรับตัวเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหา หรือปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งสามารถสร้างสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นได้

การคิดเป็นนามธรรมเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องและเป็นขั้นตอน การคิดมีหลายลักษณะซึ่งมีจุดมุ่งหมายและกระบวนการในการคิดที่แตกต่างกัน คนทุกคนสามารถฝึกฝนเรียนรู้และพัฒนาได้ หากจะนำความคิดที่หลากหลายมาถ่ายทอดให้เป็นรูปธรรมจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการจัดระเบียบความคิดให้เป็นระบบ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การใช้แผนภูมิความคิดสามารถจัดการความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ พรพิมล ผลวิวัฒน์ และจิรศักดิ์ กนกอดม (2547 : 18) ได้กล่าวไว้ว่า การใช้เครื่องมือในการจัดระบบความคิดสู่การเขียนที่เรียกว่า การจัดรูปแบบเพื่อการเขียนเน้นสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ได้ เป็นการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนเกิดความคิดจากการทำข้อมูลต่างๆ ให้เป็นระบบโดยนำการเขียนแผนภูมิความคิดในลักษณะต่างๆ มาช่วยกำหนดข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจในความคิดนั้นๆ ด้วยตัวเอง ผู้เรียนจะเกิดความรู้ความเข้าใจจากการเขียนแผนภูมิความคิดโดยผสมผสานความคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ลงไปในชิ้นงานโดยไม่รู้ตัว

เมื่อผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยการค้นพบแล้ว การนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์และเรียบเรียงเพื่อเขียนเป็นสารคดีท้องถิ่นนั้น ผู้วิจัยจึงนำเทคนิคการสอนด้วยแผนภูมิความคิดมาช่วยในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน ซึ่งตรงกับข้อ

สนับสนุน ของ บันลือ พฤกษ์วัน (2538 : 15) ที่ว่า แผนภูมิความคิดจัดเป็นเทคนิคการสอนหนึ่งที่ใช้พัฒนาทักษะการเขียนให้ได้ผลดี การพัฒนาการเขียนโดยใช้แผนภูมิความคิดจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียน และยังเป็นส่วนหนึ่งของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา โดยการระลึกภาพที่เป็นประสบการณ์มาแล้วเรียบเรียงประโยคเป็นเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง ทำให้เข้าใจง่ายและเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนแปลภาพจากเรื่องที่ได้มาเป็นตัวหนังสือ ซึ่งภาพจากประสบการณ์นี้เกิดที่จอตมองจึงมีความสัมพันธ์กับการใช้ความหมายของภาพรวมในการสื่อ เป็นการหลอมรวมประสบการณ์ของผู้เรียนไปสู่ข้อสรุปที่เป็นคำศัพท์รวม (คำอรรถ) หรือคำศัพท์ที่มีข้อสรุปเป็นมโนทัศน์ (Concept Formation)

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ เหตุผลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว ได้ดำเนินการสร้างชุดแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นให้กับผู้เรียนโดยใช้เทคนิคการสอนด้วยแผนภูมิความคิดในการคิดวิเคราะห์และเรียบเรียงเรื่องราวเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ค้นพบจากท้องถิ่นของตนไปยังผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้อาษาไทยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

2. เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ภาษาไทยด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ

3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้มีแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แบบประเมินความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ รวมทั้งได้แนวทางสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในการจัดเรียนการสอนต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเรียนรู้การพัฒนาการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบมีความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นสูงขึ้น

วิธีการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 268 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 40 คน ซึ่งได้โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เหตุผลที่เลือกกลุ่มนี้เพราะทักษะการคิดและเขียนของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งยังต้องพัฒนาเพิ่มขึ้น

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถความสามารถด้านการเขียนสารคดีซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นที่นักเรียนมีภูมิสำเนาอยู่ จำนวน 1 แผ่น 19 กิจกรรม 11 ชั่วโมง

3. ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2554 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ไว้ 2 ชนิด คือ

1. แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ จำนวน 1 แผ่น 19 กิจกรรม จำนวน 11 ชั่วโมง ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาโดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ มีคะแนนประเมินตั้งแต่ 1 ถึง 5 คะแนน ตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2554) ผลปรากฏว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้ประเมินค่าที่ความเหมาะสมเฉลี่ย 4.75 ซึ่งหมายความว่าแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิด

ประกอบการสอนแบบค้นพบ ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังโดยใช้สูตร IOC (ชวลิต ชูก่าแพง, 2553 : 89-90) ปรากฏว่า ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าเฉลี่ย 0.93 แสดงว่าข้อคำถามของแบบทดสอบบางข้อไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จึงต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้อง และสามารถนำไปใช้ได้ มีค่าระดับความยากง่าย (P) ระหว่าง ระหว่าง 0.40 ถึง 1.00 เนื่องจากข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายเหมาะสม ควรมีค่าระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 ดังนั้นผู้วิจัยจึงคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายไม่เหมาะสมออกแล้วปรับปรุงแบบทดสอบใหม่และนำไปทดสอบ พบว่าแบบทดสอบใหม่มีความยากง่ายระหว่าง 0.40 ถึง 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (B-Index) ระหว่าง 0.27 ถึง 0.68 ค่าเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีของโลเวทท์ (Lovett Method) (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2546 : 85) ปรากฏว่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการทดลองภาคสนาม (Field Testing) โดยการนำแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ที่ปรึกษาและผ่านการทดลองใช้มาแล้วนำมาทดลองกับนักเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพและค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่าย

มัธยม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการคิดแบบอุปนัย ซึ่งจัดกิจกรรมในชั้นเรียน จำนวน 7 ชั่วโมง และจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียนโดยบูรณาการเข้ากับโครงการเรียนฟรี 15 ปี ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอีก 1 กิจกรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการคิดแบบนินัย โดยจัดกิจกรรมในชั้นเรียนจำนวน 4 ชั่วโมง และจัดนอกเวลาเรียนอีก 2 กิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 หาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้ E_1 / E_2

ตอนที่ 2 หาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้ E.I.

ตอนที่ 3 ทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน เปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนโดยใช้ t-test แบบ sample dependent

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบนำเสนอได้ ดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ มีประสิทธิภาพ 87.47/76.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ (ตาราง 1)

ตารางที่ 1 ผลรวมคะแนนระหว่างเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ

คะแนน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ
คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบย่อยระหว่างเรียน (E_1)	183	160.08	15.15	87.47
คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (E_2)	70	53.73	3.10	76.75
ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้และแบบฝึกทักษะ เท่ากับ 87.47/76.75				

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ โดยมีคะแนนทดสอบก่อนเรียนรวม 1,402 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 50.07 และมีคะแนนทดสอบหลังเรียนรวม 2,149 คิดเป็นร้อยละ 76.75 เมื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.5343 หมายความว่าผู้เรียนมีพัฒนาการและความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นกว่าเดิมร้อยละ 53.43

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัฒมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) มีความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยการจัดกิจกรรมเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคแผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ มีคะแนนความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ตาราง 2)

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้ด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นก่อนและหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ

ทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	$\bar{X}\%$	t-test	Sig (2 tailed)
ก่อนเรียน	40	70	35.05	4.89	50.07	-22.58**	0.000
หลังเรียน	40	70	53.73	3.10	76.75		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99%

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่น

โดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 87.47/76.75 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ แสดงว่าแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบมีประสิทธิภาพตามความมุ่งหมายของการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้

อย่างเป็นระบบ มีกระบวนการตามขั้นตอน คือ ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย การวัดผล และประเมินผล มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 4-37) ศึกษาวิธีการ หลักการ การจัดการเรียนแบบค้นพบของ สุวิทย์-อรทัย มูลคำ (2545 : 29-37) เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ ศึกษาเอกสารเรื่องแผนภูมิความคิดของ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551 : 248) เพื่อเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบ ศึกษาเอกสารเรื่อง การเขียนสารคดีของ รัชฎญา สังข์พันชานนท์ (2553 : 14-216) และเกศินี จุฑาวิจิตร (2552 : 259-292) เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ ศึกษาเนื้อหาอารยวิทยา ภาษาไทย สารการเขียนสารคดีเพื่อเขียนแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้สารการพัฒนาความสามารถการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์จริงในท้องถิ่นของตนมาประยุกต์ใช้ได้จริงเหมาะสมกับวัยและความสามารถ

จากการศึกษาเอกสารและหลักการดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนาชุดแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบโดยแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ดังกล่าวได้ผ่านการแก้ไขปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผ่านการประเมินตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมจาก

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน จากนั้นได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ก่อนสอนจริงเพื่อให้เกิดกิจกรรมเรียนรู้การพัฒนาความสามารถการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบมีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ มีค่าเท่ากับ 0.5343 หมายความว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการและความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นกว่าเดิมน้อยละ 53.43 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของผู้เรียนและได้ผ่านการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ได้สอดแทรกความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนสารคดีท้องถิ่นและขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ รวมทั้งต้องปรับเปลี่ยนเวลาให้มีกิจกรรมการเรียนรู้นอกเวลาเรียนด้วย เนื่องจากการสอนแบบค้นพบ ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ จากผู้รู้หรือเหตุการณ์ในท้องถิ่น เพื่อจะได้สัมผัสกับประสบการณ์จริง ได้แก่ ปัญหาและค้นพบความรู้นั้นๆ ด้วยตนเอง รวมถึงการนำเทคนิคแผนภูมิความคิดมาใช้ในการวางโครงเรื่องสารคดีท้องถิ่นส่งผลให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบและนำมาเขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวในรูปแบบสารคดีท้องถิ่นได้

จากเหตุผลและความน่าสนใจของเทคนิค และกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว ในการจัดกิจกรรม

เรียนรู้โดยการค้นพบของผู้เรียนโดยมีผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์เรียนรู้ และเป็นผู้คอยช่วยเหลือแนะแนวทางให้ผู้เรียนได้ประสบกับสถานการณ์จริง แก้ปัญหาด้วยตนเองจนสามารถคิดวิเคราะห์ จัดระบบข้อมูลอย่างเป็นระบบและสังเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการและความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น

3. ความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยภาพรวม พบว่า คะแนนความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นของผู้เรียนก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนภูมิความคิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัย โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นของผู้เรียนหลังได้รับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบสามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นของผู้เรียนให้สูงขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้เรียนมีความเข้าใจขั้นตอนในการสอนแบบค้นพบ มีความตั้งใจและสนใจวิธีการสอนแบบใหม่ อีกทั้งได้มีประสบการณ์จริงในการค้นหาความรู้ใหม่ด้วยตนเองประกอบกับผู้เรียนอยู่ในวัยที่กำลังอยากรู้อยากเห็น จึงทำให้การสอนแบบค้นพบนี้สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้กับผู้เรียนได้ ผู้ปกครองก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การสนับสนุนการจัดประสบการณ์เรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยอำนวยความสะดวกในการค้นหาความรู้ของผู้เรียน อีกทั้งความรู้ก็ยังอยู่ในท้องถิ่นของผู้เรียนซึ่งผู้เรียนมีความคุ้นเคยและมีประสบการณ์ตรงกับความรู้นั้นๆ ดังนั้นเมื่อผู้เรียนรวบรวมความรู้ที่ตนสนใจศึกษาได้แล้ว และนำมาจัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบด้วยแผนภูมิความคิด จึงสามารถวางโครงเรื่องและ

ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องราวสารคดีท้องถิ่นของตนได้ เนื่องจากผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงกับเรื่อง ที่เขียนการดำเนินเรื่องจึงเป็นที่น่าสนใจเพราะได้แทรกบรรยากาศ เกร็ดความรู้และแฝงด้วยความเชื่อของคนในท้องถิ่นของตนเข้าไปด้วย

เมื่อพิจารณาความสามารถด้านการนำเสนอโครงเรื่องสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิด โดยภาพรวมพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถด้านการนำเสนอโครงเรื่องสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดอยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับโครงเรื่องที่น่าเสนอซึ่งตนได้ประสบมาด้วยตนเอง เมื่อนำมาจัดระบบทางด้วยแผนภูมิความคิดจึงทำให้ง่ายแก่ความเข้าใจและสามารถนำเสนอโครงเรื่องสารคดีท้องถิ่นของตนให้มีความน่าสนใจได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551 : 248) ที่กล่าวว่า แผนภูมิรูปภาพที่แสดงความคิดหรือข้อมูลสำคัญๆ ที่เชื่อมโยงกันเป็นระบบในรูปแบบต่างๆ กัน เป็นเครื่องมือที่ผู้เรียนนำเอาข้อมูลที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายจำนวนมากมาจัดให้เป็นระบบระเบียบ สามารถอธิบายให้เกิดความเข้าใจและจดจำความรู้ เนื้อหาสาระนั้นๆ ได้ง่ายและยาวนาน เนื่องจากมีความเชื่อว่า คนจะสามารถจดจำสิ่งต่างๆ ที่เป็นรูปภาพได้ดีกว่าตัวหนังสือ ดังนั้นแผนภูมิความคิดจึงเป็นการประมวลความคิดที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมที่สามารถมองเห็นและอธิบายได้ชัดเจน รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและเกิดความคิดได้เป็นอย่างดี

เมื่อพิจารณาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ โดยภาพรวมพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดประกอบการสอนแบบค้นพบ อยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากผู้เรียนสามารถจัดระเบียบข้อมูลที่หลากหลายอย่างเป็นระบบด้วยแผนภูมิความคิดและนำมาเขียนเป็นสารคดีท้องถิ่น อีกทั้งผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงกับข้อมูลที่น่าเสนอในสารคดีท้องถิ่นของตน จึงทำให้เนื้อหาสมจริง ชวน

ติดตาม และผู้เรียนได้เรียนรู้หลักการเขียนสารคดี จากตัวอย่างที่หลากหลายจนสามารถสรุปเป็นกฎเกณฑ์ในการเขียนสารคดีด้วยตนเอง ผู้เรียนและผู้สอนได้ร่วมการสร้างเกณฑ์วัดและประเมินผลการเขียนสารคดีท้องถิ่นและตกลงยอมรับเกณฑ์ดังกล่าวร่วมกัน จึงทำให้ผู้เรียนมีคะแนนการเขียนสารคดีท้องถิ่นได้อยู่ในระดับดีมาก จากเหตุผลจุดเน้นที่สำคัญของเทคนิคแผนภูมิความคิด และความน่าสนใจของการสอนแบบค้นพบดังกล่าว จึงสามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสารคดีท้องถิ่นของผู้เรียนให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้และการศึกษา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การพัฒนาความสามารถของผู้เรียนนั้น ผู้สอนจะต้องอธิบายขั้นตอนการจัดประสบการณ์เรียนรู้การเขียนสารคดีท้องถิ่นโดยใช้แผนภูมิความคิดตามลำดับขั้นตอนของกระบวนการสอนแบบค้นพบ เนื่องจากประสบการณ์เรียนรู้นี้เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนยังไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง จะทำให้การพัฒนาการเขียนสารคดีท้องถิ่นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

1.2 ผู้สอนควรมีตัวอย่างสารคดีท้องถิ่นที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เหตุผลจากตัวอย่างดังกล่าวมาสามารถสรุปเป็นกฎเกณฑ์ความรู้ของตนและนำไปประยุกต์ใช้ในการเขียนสารคดีท้องถิ่น

1.3 ผู้สอนต้องสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพและประสบการณ์ชีวิตที่ต่างกัน รวมทั้งความแตกต่างของท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่ ดังนั้นผู้สอนควรมีการเสริมแรงที่หลากหลายและเหมาะสมเพื่อกระตุ้นความสนใจ และแนะแนวทางแก้ปัญหาให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการค้นหาความรู้ด้วยตนเอง

1.4 ผู้สอนต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการใช้วิธีสอนแบบค้นพบ เนื่องจากเป็นวิธีสอนที่ผู้ปกครองยังไม่มีประสบการณ์มาก่อน อีกทั้งควรประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดกิจกรรม เพื่อให้ได้รับความร่วมมือที่ดีในการจัดประสบการณ์เรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2552). *การเขียนสร้างสรรค์ทางสื่อสิ่งพิมพ์ : Idea ดีๆ ไม่มีวันหมด*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ชวลิต ชูกำแหง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธัญญา สังขพัฒน์นันท. (2553). *การเขียนสารคดีภาคปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทีคิวพี.
- บันลือ พฤษจันทร์. (2538). *พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). *การพัฒนาการคิด*. กรุงเทพฯ : 9119 เทคโนโลยีพรีนติ้ง.
- พรพิมล ผลวิณะ และจิรศักดิ์ กนกอุดม. (2547). *ศิลปะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)*. กรุงเทพฯ : เป็นพับลิชชิง.
- มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2540). *ภาษากับการสื่อสาร*. นครปฐม : ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2546). *การวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วินัย คำสุวรรณ. (2548). *การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน*. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). (2552). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 2 (พ.ศ. 2549-2553)* กรุงเทพฯ : บริษัททริปปเปล เอ ประเมินคุณภาพการศึกษา จำกัด.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2547). *21 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- อรุณี วิริยะจิตรา. (2532). *การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.